

I.

Titkári jelentés.

A magyarországi Kárpát-egylet 1876-ik évi augusztus 6-án tartott IV. rendes közgyűléséről az ugyanakkor felvett és az ezévi egyleti évkönyv egy más helyén egész terjedelmében közzétett jegyzőkönyv ad részletes felvilágosítást, miért is jelen titkári jelentésemben inkább csak a választmány működésének ismertetésére szorítkozom.

A választmány január haváig két gyűlést tartott; az egyiket 1876 november 1-jén, a másikat 1877 január 6-kán.

E gyűlésekről pedig részletes felvilágosítást a választmányi gyűlések jegyzőkönyvei adnak. — Itt csak a főbb pontokat fogom főlemlíteni.

1. Mindenek előtt fel kell említenem azon körülményt, hogy Raisz Béla úr, az egylet eddigi titkára, ki a nagym. m. k. minisztérium által történt kineveztetése folytán vidékünket elhagyta, titkári hivataláról lemondott. — E lemondás tudomásul vétetvén határoztatott, hogy Raisz Béla volt titkár úrnak az egylet ügyében szerzett érdemeiért s önzetlen titkári tevékenységeért jegyzőkönyvileg köszönet nyilváníttassék.

Az üresedésbe jött titkári hivatal ideiglenes betöltésére elnök által alúlirott késmárki tanár kéretett fel, ki is a felszólításnak engedve ideiglenes titkári működését a november 1-jén tartott választmányi gyűlésben meg is kezdette.

2. Gróf Crenneville, tábornagy és cs. kir. főkamrás, mgos Berzeviczy Egyed úrhoz mint a m. k. egyt. elnökéhez hivatalos iratot intézett, melyből kitűnik, hogy a magy. k. egylet 1876-iki évkönyvének 3 példányát ő Felségeik, úgyszintén Rudolf főherczeg, koronaörökös ő Fensége, legkegyelmesebben elfogadni s az egylet elnökének az évkönyv felterjesztett 3 példányáért legfelsőbb köszönetüket kifejezni méltóztattak. — Elnök az évkönyv egy-egy példányát Albrecht főherczeg és Károly Lajos főherczeg ő Fenségeiknek is megküldötte. — Károly Lajos ő Fensége a kárpát-egyleti czélok előmozdítására 40 frtot, Albrecht főher-

czeg ő Fensége pedig 50 forintot méltóztattak utalványozni, mely nagylelkű adományért a gyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki hálás köszönetét.

3. Az építkezéseket illetőleg következő jelentéseket van szerencsém előterjeszteni:

a) a csorbai tó mellett felállított József-ménháznál egy pincze építtetett, azonkívül a múlt év nyarán még többféle javítások eszközöltettek;

b) a felkai tó mellett felállítandó menházra nézve az egylet 500 frtot szavazott s az építés foganatosítása kilátásba is helyeztetett — de csak azon esetre, ha a tátra-füredi fürdő tulajdonosa és a tátra-füredi vendégek pénztára egyenként 500 frttal fognak hozzá járulni. — Mivel azonban a fürdőtulajdonos kijelentette, miszerint nincs oly helyzetben, hogy az egylet céljához 500 frttal hozzájárulhatna; ennél fogva nevezett tónál ez évben még nem építtetett semminő menház. — A felkai és tarpataki völgybe vezető utak elkészítésével Blázy Ede úr bízott meg;

c) az egylet egyszersmind a menguszfalvi völgyben egyleti czelokra egy turista-kunyhót szándékozik építtetni. — Az építési engedélyért az egylet Máriássy Aladár, ottani földbirtokos úrhoz fordult, ki is az egylet közhasznú céljait méltányolva az építkezési engedélyt készséggel megadta természetesen oly feltétel mellett, hogy tulajdonára az építkezés által semmi káros következmény ne háruljon; s egyszersmind az építéshez szükséges faanyagot díjtalanul följánlá a Kárpát-egyletnek. — E nagylelkű adományt a választmány lelkes „éljennel“ fogadta s köszönetét jegyzőkönyvébe is felvette;

d) az Egyed-ménháznál (Weidenau) szükséges tűzhely és kémény építésével Kostenszky

Károly és Cornides Dániel urak bizattak meg, mely czélra 30 frt utalványoztatott az egyleti pénztárból;

- e) a zöld tóhoz vezető úton a törpe fenyő kiirtása is folytatott.

Az egylet, különösen a József- és Rózsa-menházban (csorbai tó mellett és a tarpataki völgyben) jó vendéglősk- és vendéglőkről is gondoskodott, minél fogva a turisták az élelmi szerek terhes felvitelétől teljesen fölmentvék.

4. Az egyleti tagok száma, épúgy mint az egylet vagyona évről évre nagyobb mérvet ölt, mi a jövőre nézve a legszebb reményekre jogosít fel bennünket.

Az egyleti tagok számát illetőleg a névsorból látható, hogy az 1876-ik év végéig az alapító tagok száma 68-ra rúgott. — Az 1876-ik év folyamában pedig 1307 rendes tag fizette be tényleg tagsági díját.

Pénztárunk forgalma és vagyonmérlegének kimutatásában igen kedvező eredmények észlelhetők.

A befizetett tagsági díjak 2656 frtot tettek.

A felhasználhatatlan vagyon 2830 frt 19 kr-ra emelkedett.

Összes vagyonunk az évkönyvekre és építkezésekre tett évi tetemes kiadások dacára az 1876 év végével mégis 6063 frt 68 krt tett.

Dicsérrel és köszönettel kell fölemlítenünk, hogy a miskolczi gőzmalom (mint fürdő-tulajdonos) az egylet fennállása óta a gyógydíj $\frac{1}{3}$ -át évenként átszolgáltatja az egyleti pénztárnak, valamint továbbá az egylet számára évenként egy szobát enged át készséggel és díjtalanul — irodául.

5. Örömmel említem fel egyszersmind azon körülményt, hogy a Kolbenheyér Károly tanár által készített Tátra-térkép már nyomtatásban is megjelent az egylet pénztárnokánál (Döller Antal őrnagy úrnál Késmárkon) 60 kr-ért, vászonra feszítve pedig, mi a turistákra nézve igen czélszerű, 85 kr-ért megszerezhető.

A nagyobb könyvtárúknál pedig, kik bizományba átvették a térképet, szintén 15 kr-ral drágább.

A térkép megjelenése általános tetszéssel fogadtatott.

Áttekinthető kiállítása annak használatát igen megkönnyíti.

6. A mi a közgyűlésnek a kárpáti muzeum életbe léptetése ügyében hozott határozatát illeti, erre nézve egy bizottmány neveztetett ki, mely Raisz Miksa elnökle alatt Genersich Károly és Scherfel Aurél urak közreműködése mellett mint a magy. Kárpátgyűlés muzeum-alakító bizottsága az eszme valószínűsítésére nézve már megtette a szükséges előkészületeket. — A muzeum-alakító bizottság múlt év december havában a lapok útján felhívást tett közé, mely felhívás ez évkönyv egy más helyén egész terjedelmében olvasható.

A szíves adományok Genersich Károly úrhoz intézendők.

Örömmel jelentem egyszersmind azt is, hogy a kismárki tanács is minden tekintetben gyámolítja az egylet céljait.

7. Fölemlítem egyuttal azon körülményt is, hogy Grefe Radó úr, kinek műcsarnoka Bécsben eléggé ismeretes, az „Album der deutschen Alpen“ mintájára egy Tátra-Albumot szándékozik készíteni chromolithographiai úton. — A Kárpát-egylet örömmel üdvözölte ezen vállalatot s a nov. 1-jén tartott választmányi gyűlésen elhatározott, hogy az egylet Grefe Radó úr ezen vállalatát erkölcsileg támogatni fogja.

8. Az alapszabályok megvizsgálása s illetőleg megváltoztatása végett egy bizottság neveztetett ki, mely következő urakból állott, az egyleti elnök mint bizottsági elnök, továbbá az alelnök és Gresch Ágost, Weber Samu, Wünschendorfer Károly és Zvarínyi Sándor egyleti tagok. E bizottság javaslata a f. é. január 6-án tartott választmányi gyűlésen el is fogadtatott, minél fogva a javaslat a közgyűlés elé fog terjesztetni.

9. Valamint a Tátra-Füreden az egyleti tagok érdekében gondoskodva van arról, hogy az egylet egyik tisztviselője minden tekintetben felvilágosítással szolgáljon, úgy Kismárkon is Handl Gyula kereskedő urat és egyleti tagot megnyertük az ügynek, kinél minden utazó a leendő kirándulások, hidas lovak, kocsik, térképek, könyvek és azok ára felől teljes felvilágosítást nyerhet. — Minél fogva kérjük a t. cz. utazókat, hogy Handl Gyula úrhoz forduljanak szükség esetében felvilágosítás végett.

10. Ezekben foglaltam össze az egyleti élet főbb mozzanatait. — Az egylet tisztelt tagjai mindezekből láthatják, hogy a választmány nagy tevékenységet fejt ki, hogy az a megkezdett úton következetesen halad tovább s kitűzött célját soha sem tévesztette szeme elől.

A választmány igen jól tudja azt, hogy még nagyon sok tennivaló van hátra s ép azért osztályok (sectiók) alakítása által akarja az egyleti élet tevékenységét növelni.

Az eszme ugyan még nem vert mély gyökeret, azonban tény az, hogy az ország fővárosában már viszhangra talált s bizton reméljük, hogy előbb-utóbb széles e hazában is viszhangra fog találni.

Zvarínyi Sándor,

a magy. Kárpát-egylet id. titkára.